

EUROPEAN COURT OF HUMAN RIGHTS
COUR EUROPÉENNE DES DROITS DE L'HOMME
AVRUPA İNSAN HAKLARI MAHKEMESİ

İKİNCİ BÖLÜM

SABAHATTİN ALKAN / TÜRKİYE

(Başvuru no. 44324/09)

KARAR

STRAZBURG

22 Ekim 2013

İşbu karar nihaidir. Bazı şekli değişikliklere tabi tutulabilir.

Sabahattin Alkan / Türkiye davasında,

Başkan,

Dragoljub Popović,

Yargıçlar,

Paulo Pinto de Albuquerque,

Helen Keller,

ve *Daire Yazı İşleri Müdür Yardımcısı Vekili* Seçkin Erel'in katılımıyla oluşturulan Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi (İkinci Bölüm) komitesi yapılan müzakereler sonrasında 1 Ekim 2013 tarihinde aşağıdaki kararı vermiştir.

USUL

1. Türkiye Cumhuriyeti aleyhine açılan 44324/09 no'lu) dava, Türk vatandaşı Sabahattin Alkan'ın (başvuran) 31 Temmuz 2009 tarihinde, İnsan Hakları ve Temel Özgürlüklerin Korunmasına ilişkin Sözleşme'nin (Sözleşme) 34. maddesi uyarınca yapmış olduğu başvurudan ibarettir.

2. Başvuran, Diyarbakır'da görev yapan avukat M. Özbekli tarafından temsil edilmektedir. Türk Hükümeti (Hükümet) ise kendi görevlisi tarafından temsil edilmektedir.

3. Başvuru 12 Nisan 2010 tarihinde Hükümete bildirilmiştir.

OLAYLAR**DAVANIN KOŞULLARI**

1. Başvuran 1970 doğumlu olup, Bursa'da ikamet etmektedir.

2. Başvuran 20 Mayıs 2000 tarihinde yakalanmış ve 27 Mayıs 2000 tarihinde tutuklanmıştır. Başvuran, Eski Ceza Kanununun 146. maddesinin

1. fıkrası gereğince, anayasal düzeni zorla yıkmaya teşebbüs etmekle suçlanmıştır.

3. Ağır Ceza Mahkemesi, yargılama boyunca, kuvvetli suç şüphesinin varlığına ve suçun Ceza Muhakemesi Kanununun 100. maddesinin 3. fıkrasında belirtilen suçlardan olmasına dayanarak başvuranın tutukluluk halinin devamına karar vermiştir.

4. Başvuran 4 Ocak 2011 tarihinde tutuksuz yargılanmak üzere serbest bırakılmıştır.

5. Ağır Ceza Mahkemesi 16 Şubat 2012 tarihinde atılı olaylardan başvurunu suçlu bulmuş ve müebbet hapis cezasına mahkûm etmiştir.

6. İşbu kararın kabul edildiği tarihte, dava halen Yargıtay'da derdestti.

HUKUKİ DEĞERLENDİRME

I. SÖZLEŞME'NİN 5. MADDESİNİN 3. FIKRASININ İHLAL EDİLDİĞİ İDDİASI HAKKINDA

7. Başvuran, maruz kaldığı tutukluluk süresinden şikâyet etmektedir. Başvuran, Sözleşme'nin 5. maddesinin 3. fıkrasını ileri sürmekte olup, söz konusu maddenin ilgili bölümleri şu şekildedir:

“3. İşbu maddenin 1c) fıkrasında öngörülen koşullar uyarınca yakalanan veya tutulan herkesin (...) makul bir süre içinde yargılanma ya da yargılama süresince serbest bırakılma hakkına sahiptir. Salıverilme, ilgilinin duruşmada hazır bulunmasını sağlayacak bir teminat şartına bağlanabilir.”

8. Mahkeme, işbu şikâyetin Sözleşme'nin 35. maddesinin 3. fıkrasının a) bendi anlamında açıkça dayanaktan yoksun olmadığını ve başka gerekçelerle de kabul edilemez olmadığını tespit etmektedir. Dolayısıyla, başvurunun kabul edilebilir olduğunun beyan edilmesi uygundur.

9. Mahkeme, dikkate alınacak dönemin, 20 Mayıs 2000 tarihinde başvuranın yakalanmasıyla başladığını ve 4 Ocak 2011 tarihinde tahliye

edilmesiyle sona erdiğini kaydetmektedir. Dolayısıyla, başvuranın tutukluluğu on yıl yedi aydan fazla sürmüştür.

10. Mahkeme, mevcut davadakine benzer olay ve şikâyetlere ilişkin pek çok davada, Sözleşme'nin 5. maddesinin 3. fıkrasının ihlâl edildiğine karar vermiş olduğunu hatırlatmaktadır (Bk. diğer birçok karar arasında, *Cahit Demirel / Türkiye*, No. 18623/03, §§ 21-28, 7 Temmuz 2009, *Dereci / Türkiye*, No. 77845/01, §§ 34 41, 24 Mayıs 2005, *Tacıroğlu / Türkiye*, No. 25324/02, §§ 18-24, 2 Şubat 2006 ve). Hükümet, Mahkemenin somut olayın sonuçlarından uzaklaşmaya neden olacak herhangi bir olay ya da delil sunmamıştır.

11. Dolayısıyla, Sözleşme'nin 5. maddesinin 3. fıkrası ihlal edilmiştir.

II. SÖZLEŞME'NİN 41. MADDESİNİN UYGULANMASI HAKKINDA

12. Sözleşme'nin 41. maddesi şu şekildedir:

“Eğer Mahkeme, bu Sözleşme veya Protokollerinin ihlal edildiğine karar verirse ve ilgili Yüksek Sözleşmeci Tarafın iç hukuku bu ihlalin sonuçlarını ancak kısmen ortadan kaldırılabiliyorsa, Mahkeme, gerektiği takdirde, zarar gören taraf lehine adil bir tazmin verilmesine hükmeder.”

A. Tazminat

13. Başvuran, maruz kaldığı maddi ve manevi zarar için 40 000 EUR talep etmektedir.

14. Hükümet, bu meblağa itiraz etmektedir.

15. Mahkeme, tespit edilen ihlal ile iddia edilen maddi zarar arasında nedensellik bağı görmemekte ve bu talebi reddetmektedir. Buna karşılık, Mahkeme, başvurana manevi tazminat olarak 10 700 EUR ödenmesinin uygun olacağı kanaatindedir.

B. Masraf ve Harcamalar

16. Başvuran, yapmış olduğu masraf ve harcamalarının da ödenmesini talep etmekte ancak bunu Mahkeme'nin takdirine bırakmaktadır.

17. Mahkeme elindeki belgeleri göz önünde bulundurarak, başvuranın yaptığı masraf ve harcamaları hesaplayacak durumda olmadığını kaydetmektedir.

18. Dolayısıyla Mahkeme, başvuranın masraf ve harcamalara ilişkin bu talebini reddetmektedir.

C. Gecikme Faizi

19. AİHM, gecikme faizinin Avrupa Merkez Bankası'nın marjinal kredi faizlerine uyguladığı orana üç puanlık bir artış eklenerek belirlenmesine hükmetmektedir.

BU GEREKÇELERLE, MAHKEME, OYBİRLİĞİYLE,

1. Başvurunun kabul edilebilir olduğuna;
2. Sözleşme'nin 5. maddesinin 3. fıkrasının ihlal edildiğine;
3.
 - a) Davalı devletin, başvurana, üç ay içerisinde, ödemenin yapıldığı tarihte geçerli olan döviz kuru üzerinden Türk lirasına çevrilmek ve her türlü vergi tutarı hariç olmak üzere manevi tazminat olarak 10 700 EUR (on bin yedi yüz avro) ödemesi gerektiğine;
 - b) Söz konusu sürenin bittiği tarihten itibaren ödemenin yapıldığı tarihe kadar, Avrupa Merkez Bankası'nın o dönem için geçerli faiz oranının üç puan fazlasına eşit oranda basit faiz uygulanmasına;

4. Adil tazmin taleplerinin geri kalan kısmının reddedilmesine karar vermiştir.

İşbu karar, Fransızca olarak tanzim edilmiş ve Mahkeme İçtüzüğü'nün 77 §§ 2 ve 3 maddesi uyarınca, 22 Ekim 2013 tarihinde yazılı olarak tebliğ edilmiştir.

Seçkin Erel
Yazı İşleri Müdür Yardımcısı Vekili

Dragoljub Popović
Başkan